

Budżety jednostek samorządu terytorialnego w województwie łódzkim w 2022 r.

29.09.2023 r.

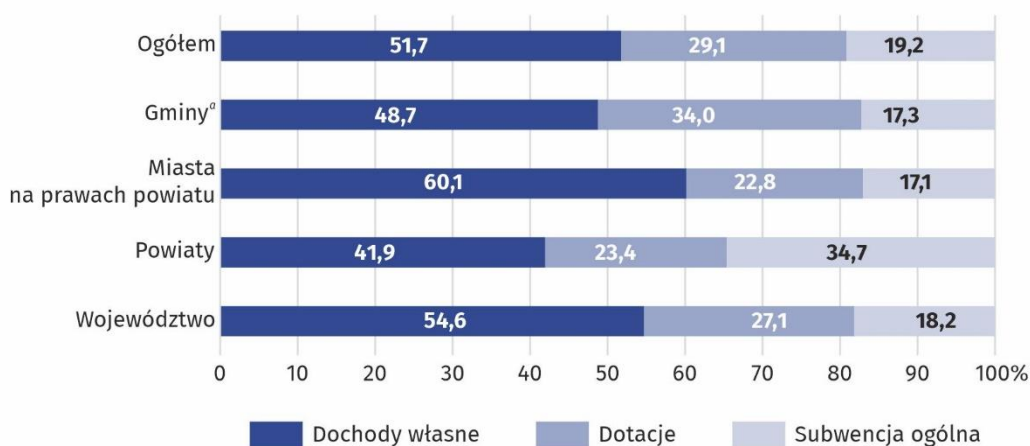
 106,5

Wzrost dochodów jednostek samorządu terytorialnego w porównaniu z 2021 r.

W 2022 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego ukształtowały się na poziomie 21600,4 mln zł, tj. o 6,5% wyższym niż przed rokiem. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły przeciętnie 9054,41 zł, tj. o 7,4% więcej niż w roku 2021. Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego wyniosły w 2022 r. 22234,7 mln zł i w porównaniu z 2021 r. wzrosły o 16,5%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wydano przeciętnie 9320,29 zł, tj. o 17,4% więcej niż rok wcześniej.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2022 r. województwo łódzkie obejmowało 21 powiatów, 3 miasta na prawach powiatu oraz 177 gmin. Miasta na prawach powiatu realizują równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządzają jeden budżet, dlatego też dochody i wydatki gmin mających również status miasta na prawach powiatu podane są oddzielnie.

Wykres 1. Struktura dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego według rodzajów w 2022 r.

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2022 r. jednostki samorządu terytorialnego województwa łódzkiego osiągnęły dochody ogółem w wysokości 21600,4 mln zł, co stanowiło 6,2% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z całego kraju. Na tę kwotę w największym stopniu złożyły się dochody gmin i miast na prawach powiatu (z udziałem odpowiednio 53,4% i 29,5%) oraz w mniejszym stopniu dochody powiatów i województwa (odpowiednio 11,0 i 6,2%).

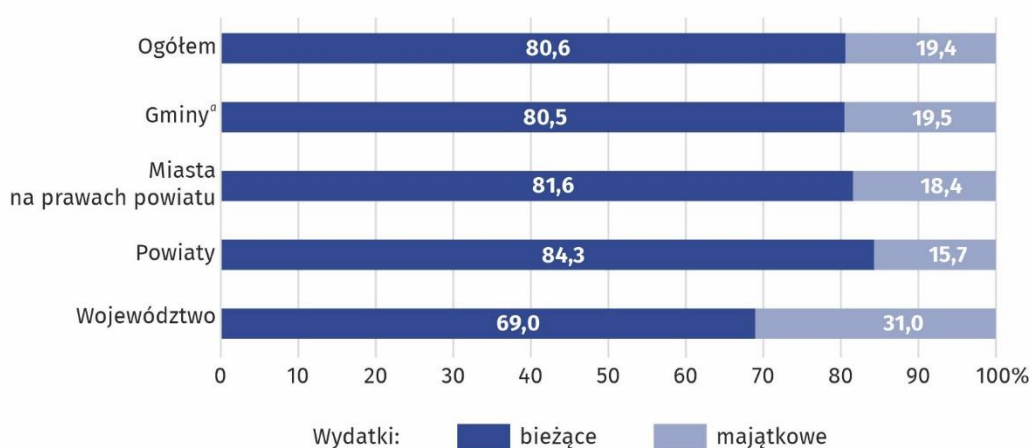
W porównaniu z 2021 r. dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego były wyższe o 1317,1 mln zł, tj. o 6,5%. Wzrost dochodów odnotowano na wszystkich poziomach podziału terytorialnego, w tym najwyższy dotyczył dochodów gmin (o 9,4%).

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa łódzkiego stanowiły 6,2% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego z całego kraju r.

W 2022 r. **wydatki ogółem** jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 22234,7 mln zł, z czego wydatki gmin stanowiły 52,0%, miast na prawach powiatu – 31,3%, powiatów – 10,7%, a województwa – 5,9%. W porównaniu z rokiem 2021, wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego były wyższe o 3145,0 mln zł, tj. o 16,5%. Wzrost wydatków ogółem odnotowano na wszystkich szczeblach jednostek samorządu terytorialnego: w budżecie województwa – o 23,5% w budżetach gmin – o 18,1%, w budżetach powiatów – o 13,8%, oraz w budżetach miast na prawach powiatu – o 13,6%.

Głównym obciążeniem dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego były **wydatki bieżące**, które w 2022 r. wyniosły 17913,0 mln zł, stanowiąc 80,6% wydatków ogółem. W porównaniu z 2021 r. wydatki bieżące wzrosły o 1829,7 mln zł, tj. o 11,4%. **Wydatki majątkowe** wyniosły 4321,7 mln zł i stanowiły 19,4% wydatków ogółem. Na **inwestycje** przeznaczono 4064,7 mln zł (18,3% wydatków ogółem), co stanowiło 94,1% wydatków majątkowych. W porównaniu z 2021 r. wydatki majątkowe były wyższe o 1315,3 mln zł, tj. o 43,8%, w tym inwestycyjne o 1278,8 mln zł, tj. o 45,9%.

Wykres 2. Struktura wydatków jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów w województwie w 2022 r.

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Budżety gmin (bez miast na prawach powiatu)

Dochody gmin w województwie łódzkim w 2022 r. wyniosły 11524,6 mln zł, tj. o 9,4% więcej niż rok wcześniej. Dochody własne stanowiły 48,7% dochodów ogółem, dotacje – 34,0%, a subwencja ogólna – 17,3%.

Dla budżetów gmin istotnym źródłem dochodów są podatki – udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz podatek od nieruchomości. W 2022 r. wpływy z tytułu udziału w PIT stanowiły 36,1% dochodów własnych (2021,8 mln zł), a z podatku od nieruchomości – 23,1% (1298,1 mln zł). W porównaniu z 2021 r. dochody z PIT wzrosły o 20,1%, a z podatku od nieruchomości – o 7,5%. Wśród dochodów podatkowych największy wzrost w porównaniu z 2021 r. odnotowano w przypadku podatku od spadków i darowizn. Wpływy z tego tytułu wzrosły o 28,9%, jednak ich udział w dochodach własnych był niewielki – 0,3%.

W porównaniu z 2021 r. kwota otrzymanych dotacji zwiększyła się o 19,9% do 3920,8 mln zł. Dotacje celowe stanowiły 90,4% ogółu dotacji, a ich wartość wzrosła w ciągu roku o 19,8% (do 3544,4 mln zł).

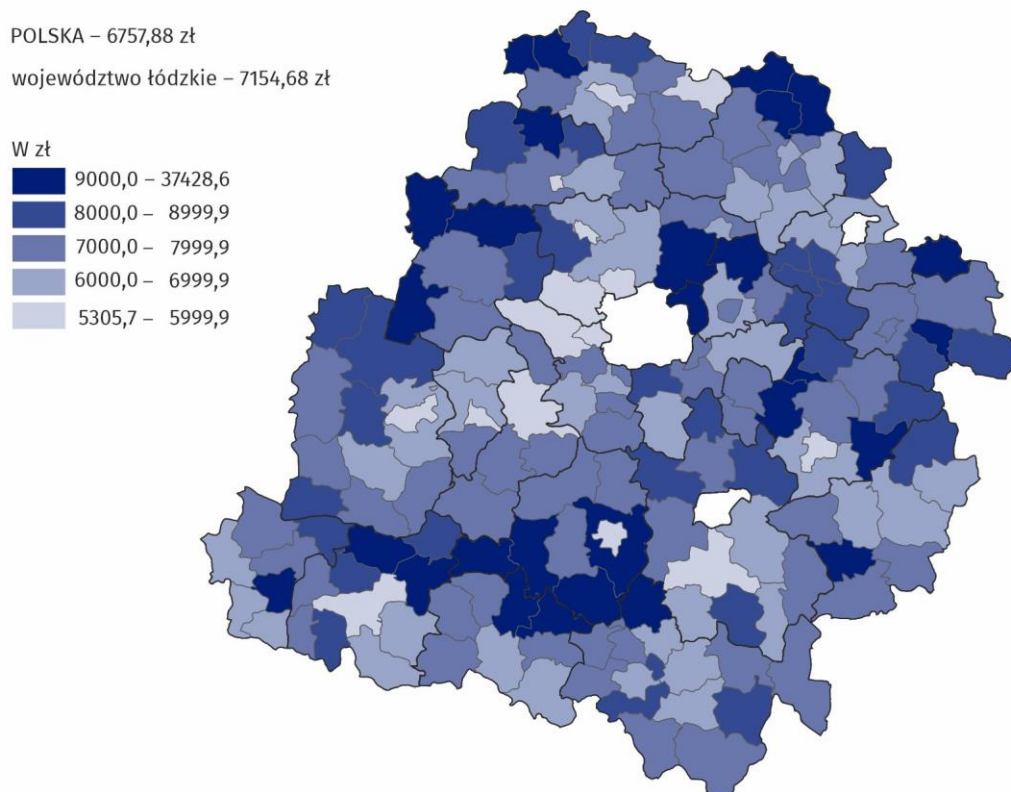
Największą część subwencji ogólnej stanowi część oświatowa (72,8%), która przeznaczana jest na finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności na zadania związane z prowadzeniem szkół i placówek oświatowych, jak również na dotowanie szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych

Wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego, w porównaniu z 2021 r. były wyższe o 16,5%

Subwencja ogólna jest ustawowo określonym świadczeniem pieniężnym Skarbu Państwa na rzecz poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego

prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne. Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustalana jest corocznie w ustawie budżetowej.

Wykres 3. Dochody budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w województwie łódzkim w 2022 r.

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

W 2022 r. w gminach (bez miast na prawach powiatu) subwencja ogólna wyniosła 1995,9 mln zł, tj. o 19,9% mniej niż rok wcześniej. Największy odsetek stanowiła subwencja oświatowa (72,8% subwencji ogólnej), a jej wartość wzrosła w ciągu roku o 5,9% do 1453,1 mln zł. Ponad 1/5 subwencji ogólnej to jej część wyrównawcza, która w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 2,1% do 513,3 mln zł.

Wydatki ogółem gmin w 2022 r. wyniosły 11563,5mln zł, tj. o 18,1% więcej niż w 2021 r. Na wydatki bieżące przeznaczono 80,5% wydatków ogółem (29,2% wydatków bieżących przeznaczono na świadczenia na rzecz osób fizycznych). Pozostałe 19,5% stanowiły wydatki majątkowe, z których 2178,9 mln zł przeznaczono na inwestycje. W porównaniu z 2021 r. wydatki bieżące wzrosły o 13,8%, a wydatki majątkowe – o 39,5%.

Ponad 1/4 środków gminy przeznaczyły na oświatę i wychowanie. W strukturze wydatków gmin w podziale na działy znaczące udziały miały także: wydatki na rodzinę (12,2%) oraz gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (10,4 %).

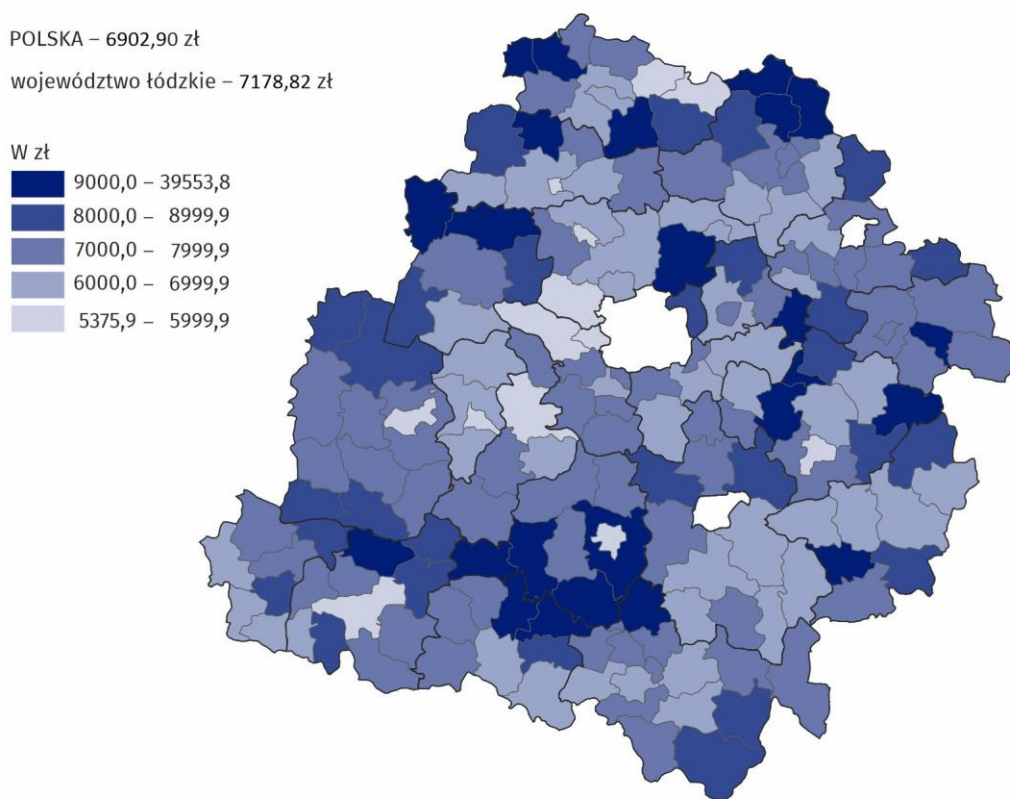
W 2022 r. **średnio na 1 mieszkańca** przypadają 7154,68 zł dochodów gmin (w 2021 r. 6501,02 zł). W 63 gminach dochody były niższe od średniej, a najmniejszy dochód per capita odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Aleksandrów Łódzki (5305,69 zł). Dochód na osobę przekraczający średnią uzyskano w 111 gminach, a najwyższy odnotowano w gminie wiejskiej Kleszczów (37428,63 zł).

W przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2022 r. poziom wydatków gmin wyniósł 7178,82 zł (rok wcześniej 6041,36 zł). W 75 gminach wydatki nie przekroczyły średniej, a najmniejsze wydatki na mieszkańca poniesiono w gminie miejskiej Konstantynów Łódzki (5375,92 zł). Natomiast w

Z części wyrównawczej subwencji ogólnej finansowane są świadczenia z pomocy społecznej oraz zmniejszające dysproporcje poziomu dochodów gmin, powiatów, województw

99 gminach wydatki per capita przekroczyły średnią. Największe przeciętne wydatki poniosły gminy wiejskie: Kleszczów (39553,8 zł) oraz Sulmierzyce (20097,76 zł).

Wykres 4. Wydatki budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w województwie łódzkim w 2022 r.

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

Budżety miast na prawach powiatu

Dochody miast na prawach powiatu w województwie łódzkim w 2022 r. wyniosły łącznie 6362,2 mln zł, tj. o 1,3% więcej niż rok wcześniej. Dochody własne stanowiły 60,1% ogółu dochodów, a 39,5% dochodów własnych (1509,8mln zł) to udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. W porównaniu z 2021 r. dochody własne wzrosły o 6,3%, natomiast subwencje oraz dotacje zmniejszyły się odpowiednio o 10,7% oraz o 0,8%. Najmniejszy udział dochodów własnych w dochodach ogółem wykazał Piotrków Trybunalski – 49,5%, a największy Łódź – 61,8%.

Wydatki ogółem miast na prawach powiatu w 2022 r. wyniosły 6967,9 mln zł, tj. o 13,6% więcej niż w 2021 r. Wydatki bieżące stanowiły 81,6% ogółu, z czego 1742,7 mln zł przeznaczono na wynagrodzenia. Pozostałe 18,4% stanowiły wydatki majątkowe, z których 1173,2 mln zł przeznaczono na inwestycje. Najniższy udział wydatków na inwestycje zaobserwowano w Piotrkowie Trybunalskim (8,5%), a najwyższy w Łodzi (17,6%).

W strukturze wydatków miast na prawach powiatu największe udziały odnotowano dla działań: oświata i wychowanie – 26,0%, transport i łączność – 21,5% oraz rodzina – 9,7% wydatków ogółem.

W 2022 r. w miastach na prawach powiatu przeciętny dochód **na 1 mieszkańca** wyniósł 8211,07 zł, tj. o 2,5% więcej niż w 2021 r. Najwyższy wzrost tego wskaźnika odnotowano w Piotrkowie Trybunalskim (o 4,7%). Dochody własne w miastach na prawach powiatu, przeliczone na mieszkańca, to kwota 4936,15 zł (w 2021 r. – 4573,32 zł). Najmniejszy dochód własny na 1 mieszkańca uzyskały Skierniewice – 4210,41 zł, a najwyższy Łódź – 5055,32 zł.

Wśród dochodów miast na prawach powiatu 60,1% stanowiły dochody własne

Dochód na 1 mieszkańca miast na prawach powiatu w 2022 r. wyniósł 8211,07 zł, a wydatki per capita ukształtowały się na poziomie 8992,80 zł

Przeciętne wydatki na 1 mieszkańca miast na prawach powiatu w 2022 r. wyniosły 8992,80 zł, czyli o 14,9 % więcej niż rok wcześniej. Najmniejsze wydatki per capita poniesiono w Skierniewicach – 7569,10 zł, a największe w Piotrkowie Trybunalskim – 8641,87 zł. Na inwestycje w przeliczeniu na 1 mieszkańca przeznaczono średnio 1514,10 zł (950,96 zł w 2021 r.).

Budżety powiatów

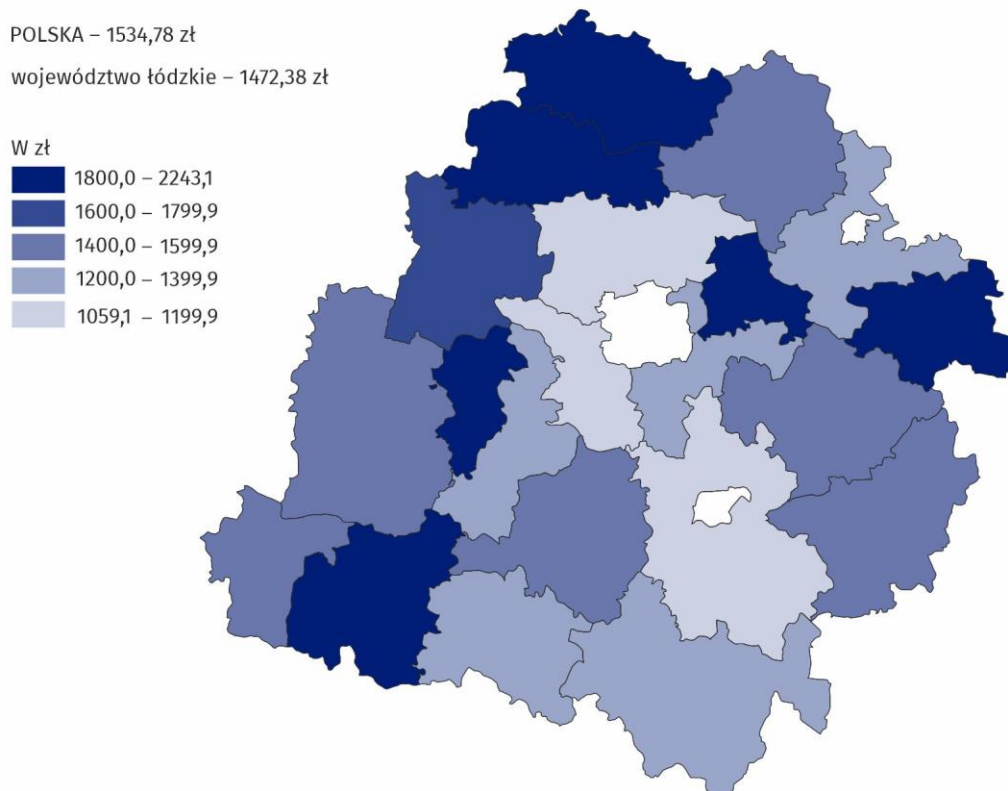
W województwie łódzkim w 2022 r. powiaty osiągnęły **dochody** w łącznej kwocie 2371,7 mln zł, tj. o 6,8% większej niż w 2021 r. Największy odsetek stanowiły dochody własne – 41,9% ogółu dochodów (ponad 20% z nich stanowił udział w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT)), subwencja ogólna to 34,7%, a dotacje 23,4%. W porównaniu z 2021 r. dochody z PIT zwiększyły się o 15,7%.

Kwota otrzymanych dotacji w porównaniu z 2021 r. wzrosła o 14,5% do 555,6 mln zł. Dotacje celowe stanowiły 74,5% ogółu dotacji, a ich wartość zwiększyła się w ciągu roku do 413,9 mln zł (tj. o 3,5%).

W 2022 r. subwencja ogólna wyniosła 823,4 mln zł, tj. o 3,0% mniej niż rok wcześniej. Największy odsetek stanowiła subwencja oświatowa (81,0% subwencji ogólnej), a jej wartość zwiększyła się w ciągu roku o 6,2% do 667,3 mln zł.

Powiaty w 2022 r. osiągnęły dochody o 6,8% większe niż rok wcześniej. Największy udział – 41,9% - stanowiły dochody własne

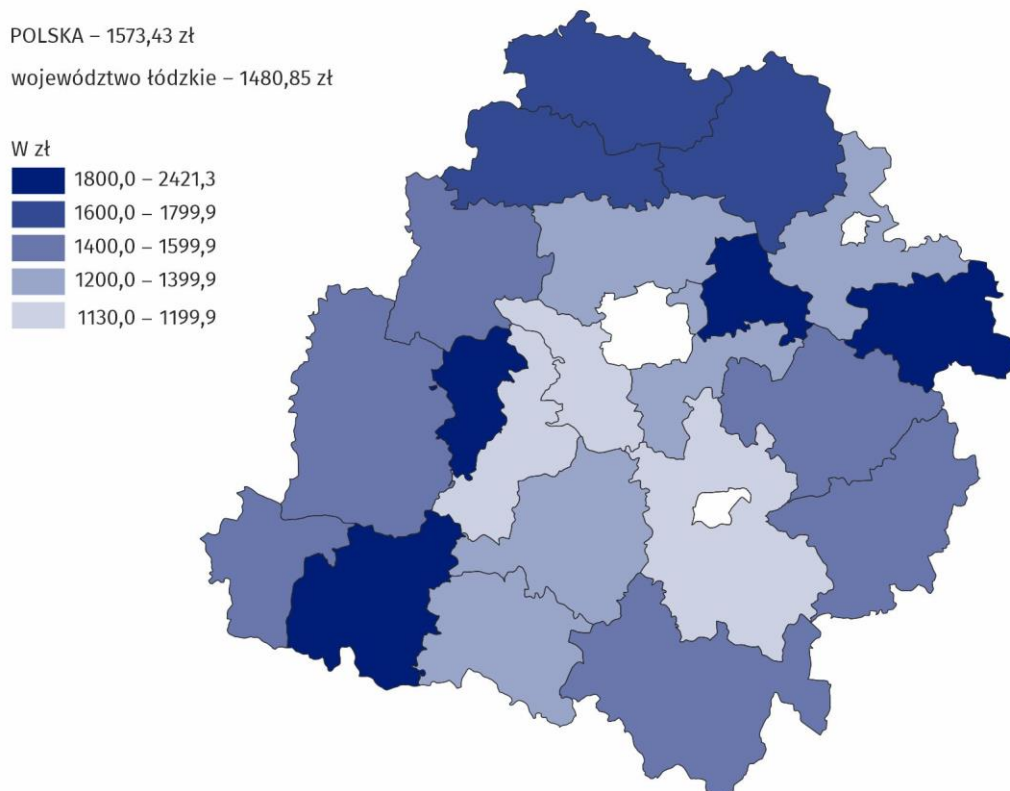
Wykres 5. Dochody budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2022 r.

Powiaty w 2022 r. poniosły **wydatki ogółem** w kwocie 2385,3 mln zł, o 13,8% wyższe niż rok wcześniej. Wydatki bieżące stanowiły 84,3% ogółu wydatków. Pozostałe 15,7% stanowiły wydatki majątkowe, które prawie w całości przeznaczono na inwestycje (99,6% wydatków). Niemal 1/3 środków (32,0%) powiaty przeznaczyły na oświatę i wychowanie. Działami, na które przeznaczono relatywnie wysoki odsetek wydatków ogółem były: transport i łączność (14,1%), administracja publiczna (12,3%) oraz pomoc społeczna (11,8%).

Wydatki powiatów w 2022 r. osiągnęły poziom o 13,8% wyższy niż w roku poprzednim

Wykres 6. Wydatki budżetów powiatów na 1 mieszkańca w 2022 r.

W 2022 r. średnio na 1 mieszkańca przypadało 1472,38 zł (w 2021 r. 1369,50 zł). W 9 powiatach dochody były niższe od średniej, a najmniejszy dochód per capita odnotowano w powiecie piotrkowskim (1059,54 zł). Dochód na osobę przekraczający średnią uzyskano w 12 powiatach, a najwyższy w brzezińskim (2243,13 zł).

W 2022 r. powiaty wydały przeciętnie, w przeliczeniu na 1 mieszkańca, 1480,85 zł (rok wcześniej 1292,86 zł). W 11 powiatach wydatki nie przekroczyły średniej, a najmniejsze wydatki na mieszkańca poniesiono w powiecie pabianickim (1129,95 zł). Natomiast w 10 powiatach wydatki per capita przekroczyły średnią, w tym największe wydatki poniosły powiaty: rawski (2421,27 zł) oraz brzeziński (2073,62 zł).

Budżet województwa

W 2022 r. **dochody w budżecie województwa łódzkiego** wyniosły 1341,8 mln zł, tj. o 7,8% więcej niż rok wcześniej. Dochody własne stanowiły 54,6% dochodów ogółem i były o 16,6 mln zł wyższe niż w 2021 r. Podatki PIT i CIT stanowiły odpowiednio 18,8% oraz 67,4% dochodów własnych województwa, z podatku CIT do budżetu wpłynęło 494,0 mln zł (o 6,5% mniej niż rok wcześniej), a z tytułu podatku PIT – 137,6 mln zł (o 14,2% więcej). Udział dotacji w budżecie ogółem wyniósł 27,1%, a ich wielkość w porównaniu z ubiegłym rokiem była o 28,4 mln zł wyższa. Subwencja ogólna stanowiła natomiast 18,2% dochodów ogółem i była o 51,9 mln zł wyższa niż w 2021 r. 12,8% subwencji ogólnej stanowiła część oświatowa, która była ona o 8,7% wyższa niż rok wcześniej.

W 2022 r. samorząd województwa rozdysponował kwotę 1317,9 mln zł, czyli o 23,5% więcej niż rok wcześniej. Na wydatki bieżące przeznaczono 69,0% wydatków ogółem. Wydatki majątkowe stanowiły 31,0%, z których 83,0% (tj. 338,7 mln zł) przeznaczono na inwestycje.

Najwięcej środków samorząd województwa przeznaczył na transport i łączność (37,2%). Działami, na które przeznaczono relatywnie wysoki odsetek wydatków ogółem były: administracja publiczna (21,1%) oraz ochrona zdrowia (13,3%).

Dochody w budżecie województwa w 2022 r. były o 7,8% większe niż rok wcześniej. Największy udział w budżecie miały dochody własne – 54,6%. Odsetek dotacji wyniósł 27,1%, a subwencji ogólnej 18,2%

W 2022 r. **średni dochód budżetu województwa na 1 mieszkańca** wyniósł 562,47 zł (w 2021 r. – 517,69 zł), a wydatki per capita ukształtowały się na poziomie 552,43 zł (443,60 zł rok wcześniej).

Budżet województwa zamknął się w 2022 r. nadwyżką rzędu 1,8% ogółu dochodów.

Tablica 1. Dochody, wydatki i wyniki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

Wyszczególnienie	Dochody		Wydatki		Wynik	Dochody	Wydatki
	ogółem	w tym własne	ogółem	w tym bieżące		2020=100	
w tysiącach złotych							
Ogółem	21600392,4	11158654,9	22234678,6	17913016,0	-634286,2	106,5	116,5
Gminy ^a	11524647,9	5608020,6	11563528,8	9307431,8	-38881,0	109,4	118,1
miejskie	3041284,8	1696768,4	3155101,1	2661105,4	-113816,3	100,0	108,2
miejsko-wiejskie	2777668,5	1326176,1	2764665,5	2286158,7	13003,0	114,2	120,7
wiejskie	5705694,6	2585076,1	5643762,2	4360167,7	61932,4	112,7	123,0
Powiaty	2371680,8	992771,5	2385322,9	2010111,6	-13642,1	106,8	113,8
Miasta na prawach powiatu	6362232,9	3824703,6	6967942,7	5685930,6	-605709,8	101,3	113,6
Województwo	1341830,9	733159,3	1317884,3	909542,1	23946,7	107,8	123,5
na 1 mieszkańca w złotych							
Ogółem	9054,41	4677,47	9320,29	7508,75	-265,88	107,4	117,4
Gminy ^a	7154,68	3481,55	7178,82	5778,20	-24,14	110,1	118,8
miejskie	5962,29	3326,43	6185,42	5216,96	-223,13	101,3	109,6
miejsko-wiejskie	6999,11	3341,67	6966,35	5760,62	32,76	110,9	117,2
wiejskie	8106,56	3672,83	8018,56	6194,85	87,99	115,1	125,7
Powiaty	1472,38	616,33	1480,85	1247,91	-8,47	107,5	114,5
Miasta na prawach powiatu	8211,07	4936,15	8992,80	7338,24	-781,73	102,5	114,9
Województwo	562,47	307,32	552,43	381,26	10,04	108,6	124,5

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Łodzi

Dyrektor dr Piotr Ryszard Cmela

Tel: 42 684 56 11

Rozpowszechnianie:

Informatorium Statystyczne

Tel: 42 683 91 91, 42 683 91 92

Współpraca z Mediami

Tel: 42 683 90 19, 510 99 33 99

e-mail: promocjeldz@stat.gov.pl

www.lodz.stat.gov.pl

@Lodz_STAT

@UrzadStatystycznywLodzi

Powiązane opracowania

[Gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego 2021](#)

[Komunikat dotyczący deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2022 roku](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Dochody własne jednostek samorządu terytorialnego](#)

[Gmina](#)

[Powiat](#)

[Województwo](#)

[Wydatki majątkowe budżetu państwa](#)